

Мери Мерси.

ЯК ФАРМЕР МОЖЕ ДІСТАТИ ВЕСЬ ПЛІД СВОЄЇ ПРАЦІ.

(Продовжене).

ВАРТІСТЬ ЗА ВАРТІСТЬ.

(За початком сього розділу глядіть в попереднім числі нашої часописи).

Рини, котрих ми всі потребуємо а котрі є продуктивні робітниками і робітницями, купують ся і продають ся (або вимінюють ся) кожної днини. Вам фармерам потрібно знати де що про вартість продуктів других людей і про стан або положення великих власників приватного капіталу. Ви хочете знати, що другі робітники і капіталісти дістають нині. Ви хочете знати, що після нашої думки, думки соціалістів, робітничка класа повинна одержувати.

Ви хочете знати не лише, що після думки соціалістів ви повинні діставати за вашу працю, але й що другі люди повинні діставати. Ви хочете знати, скільки ви маєте платити за продукти других людей.

Дехто з вас може сам ніколи не працював за зарплатню платню і не нанимав зарплатню. Однак тому, що соціалізм пропонує знести всякий зиск, чи буде він звати ся зиском, рентом чи процентом, ми всі хочемо знати, що буде підставою виміни.

Тепер власність фабрики, капіталіст-фармер, власність млина чи хтонебудь, що нанимає мужиків або жінок за платню, купує їхню силу або ум як товар. У них робоча сила і ум наемного зарплатного робітника все одне і те саме, і вони, і жінки, і діти, і одяг або дерево. Вони купують ту робітничу робочу силу так як само за можливо найнижшу ціну на як найдовший час.

Зарплатні робітники, не маючи ані землі, знарядів ані грошей, є змушені вганяти по цілім краю і консулювати з другими робітниками, щоб дістати зарплатню — або, інакше кажучи, продавати свою робочу силу на дні або тижні. Тому, що є так багато безробітних, нанимають робітників можуть звичайно купувати ту робочу силу — приблизно так само як беруть ся вартість всякого іншого товару, — а іменню, на підставі соціальної праці потрібної на її (робочої сили) відновлене або втворення. Так отже вони дають робітникам таку платню, котрої задовольняє вистаріє на прокормлене, одягу і мешкання для робітника і його сім'ї та дає йому спрому іти назад до праці слідуєного тижня.

На випроductive все того, що потрібно на так підтримувати робітника потрібно все того може дві або три години суспільної праці і він стільки дістає в своїй платні. Але він дає свою нанимателю всім, дев'ять або й десять годин праці. Він дістає платню а його "бос" забирає собі його продукт. Його платня представляє дві або три години суспільної праці (вартості) а його продукт представляє дев'ять або десять годин праці.

Однак всі інтелігентні робітники чують ся враженими і обиджаними тим, що їхню робочу і умову силу купують ся і продають ся так само як свині, газоліну або самовари. Вони домагають ся суспільної вартості своїх продуктів, так само як і ви фармери.

Подумайте лише про се — робітничка класа випроductive все ужиточні і найкращі річчї в світі, що мають дійсну виміну вартість...

Власність фабрики, млина або ткацької купує робітничу робочу силу за — скажім \$3.00 на день, підчас коли той робітник продуктує кожного дня кришки, кашалюхи, столі або знарядів вартості десять або дванадцять до

лярів.

Можете отже бачити, що коли власність фабрики або млина платити своєму зарплатному робітнику три долари денно, а той робітник виробляє товар представляючий вісім годин коначної суспільної праці, або, скажім, \$12.00, то той власність фабрики може продавати продукт його робітника консументови за \$12.00, на підставі його вартості і роботи на тім великий зиск.

Як каже Карл Маркс, тут є тенденція продажі тих товарів консументом ціла їхньої вартості. Сє не відносить ся до монополів, ані до високо сцентралізованих індустрій, де є вложені мільйони в сталі капіталі або машинерію. Такі індустрії є або поза досяжною лінійною конкуренцією між капіталістами, або як недоступні (зі względu на вимагану великанську суму капіталу), що їхні власності можуть продавати свої товари понад їхню вартість.

Але вернім до власності фабрики, котрий платити своєму зарплатному робітнику \$3.00 денно а задержує собі його продукти на \$12.00. Як вище сказано, той продукт може бути проданий консументови за його вартість. Однак нанимателю робітників не може сховати всі \$9.00 зиску в свою власну кишеню.

Візьмім маленький примір. Припустім, що він є малим шовковим фабрикантом з малим капіталом. Можливо, що він, починаючи свій інтерес, мав зазедво стільки гроша, щоб купити машини і наняти кількох робітників. Він не мав досі грошей на те, щоб держати свої шовки в запасі на складі на довгий протг часу. Але гуртовий шовковий торговець мав сей капітал. Мали шовковий фабрикант продає отже продукт своєї фабрики тому гуртовому торговцю понижше вартості шовку — скажім по \$6.00.

Дрібний торговець має дістати пересічну рату зиску від своїх грошей за держане складу; так отже гуртовий торговець продасть йому по \$9.00, а дрібний торговець збуде шовк серед своїх покупців по \$12.00 — за вартість шовку (випроductiveваного зарплатним робітником, за котрий він одержав лише \$3.00).

Протягом того процесу гуртовий і дрібний торговці і, можливо, власність фабрики мали може заплатити з тої забраної вартості процент банкірсьови, рент і т. д. і т. д. Маркс пояснює ту тенденцію до пересічної рати зиску, пересічної рати від вложеного капіталу. Ті, що мають капітал до вкладу, шукають такий спіль на котрих рата зиску є понад-пересічною. Конкуренція між тими капіталістами на тих самих полях понижую рату аж до пересічного зиску.

Де один фабрикант є разом і гуртовим торговцем, котрий, в додатку, має також склади дрібної продажі, то він має далеко більший вложенний капітал чим той, що лише виробляє річчї, і він дістає пересічну рату зиску від своїх грошей в кожній сфері. В протвним случаю він вложив би свої гроші деінде.

Положене фармера є таке саме як того шовкового фабриканта. Коли він не має достаточного капіталу, щоб задержати своє збіжжє, або торговельного капіталу в додатку до капіталу на оброблюване фарми, то він є змушений ділити ся вартістю, яку він продукує (або його робітники продукують) з купуючими товаришескими або купцями. Він є змушений продавати продукти своєї фарми понижше їхньої суспільної вартості.

Ми посвятимо окремий розділ для пояснення, як ті організації змогли причепити ся фармера так, що вони можуть відбирати від нього частину продукуюваного ним вартості.

(В слідуєючій часті буде поміщений дальший розділ п. н. "Земля і монополі").

Конфіскація більшовицької часописи в Парижі.

Поліція знищила всі плати і сконфіскувала більшовицьку часопис "La Rafale" в Парижі.

Що роблять французькі офіцери в Польщі?

В Варшаві арештовано французького поручника Монте, який займав ся спекуляцією. Дуже часто їздив до Румунії, куди перевозив гроші на продаж. Невдовзі мав перевезти золоту вартості мільйона марок. Се золоту задував він собі присвоїти і втекти. В час його одначе арештовано і уязнено в Богуміні. Другий офіцер, капітан Сулер, від тайну торговлю автомобілями гумовими обручами. Задував він навіть заложити особню вартість та його заходи вчас відкрито і арештовано. Французьким офіцерам, які служать в польській армії платити польський уряд: поручник 11 тисяч марок, капітан по 12 тисяч а майорови 13 тисяч марок місячно.

Як живуть польські письменники.

Ст. Пшибишевські, відомий польський письменник, працює як поштовий урядник в Познані. К. Пшерва-Тетмаєр вніс подане на посаду поліції вносе цензора в Варшаві.

Віденські робітники не дають вислати оружжя до Польщі.

У вівторок 10. лютого мали заладувати у Відні під наглядом польських старшин 11.048 криків, призначених для польської армії. Ст. крики купив у віденському арсеналі якийсь горячий "польський" патріот Готтесман по 140 корон за штуку. Зеліничі робітники заявили, однак, що цих криків, призначених на боротьбу з російським пролетаріатом, заладувати не хочуть і, що се оружжє повинно остати в краю, бо "є потрібне тутешнім робітникам. Інтервенція міністерства для військових справ не помогла нічого і криків не заладувано. ("Укр. Прапор").

Політичні убійства в Будапешті.

В останніх часах зникають в Будапешті в таємничий спосіб різні особи, переважно діячі соціалістичної партії. Крім убитих редакторів соціалістичної "Неспави", Шомодія і Бачія, пропали без сліду редактор д-р Ревес, літерат Югас, лікар Форво і т. д. Слідство в справі трагічно замордованих Шомодія і Бачія виказало, що автомобіль, яким їх обох вивезено, належав до правительств. Повстало підозрінє, що ті політичні убійства є ділом угорських правлячих кругів. Передвчеря відбув ся похорон Шомодія серед незвичайного здвигу народу, головню робітників. На похороні явили ся також представники правительств і австрійський та італійський послани. Над гробом промовляли представники робітничих товариств і товариства дзеникарів.

Організація умовних робітників в Англії і Франції.

Можє 40 союзів інтелектуальних робітників, т. зв. "робітників в чорних кабатах" відбуло дня 12. лютого конференцію в Лондоні. На ній ухвалено заложити міжнародний союз умово працюючих робітників. Союз має на цілі інтереси службовиків всього рода. Лікарі і адвокати є виключені. Рух "чорних кабатів" (black coats) є в Англії незвичайно популярний.

Дня 10. лютого зібрали ся в Парижі в редакції "Matin" 25 делегатів товариства умово працюючих робітників, союзів артистів, писателів, інженерів, учених і журналістичних синдикатів та заложили "Генеральну федерацію інтелектуальних робітників".

Угорське правительство організує убійства комуністів.

Бюро Вольфа доносить з Відня за газетою "Morgen" під датою 23. лютого, що арештований у Відні угорський поручник Кіс, якого підозрівають в убійстві комуніста Шона, признав ся, що крадіж і убійство поповнили угорські офіцери, яких в сій цілі послав до Відня головний командант Горті. З Угорщини прислано до Відня цілі відділи офіцерів головню до того, щоб наглядати над угорськими емігрантами і їх на приказ арештувати та підставляти на Угорщину. Се все робить ся за допомогою віденського угорського посольства.

Чеські соціалісти за миром з Росією.

В неділю (15. лютого) відбуло ся в Празі в чеському Робітничому Домі велике віче мов жів довіря чеської соціалістичної партії. На вічу ухвалено одностайно резолюцію, яка домагаєт ся від чеського уряду безпородочного закінчення мира з російською Росією та навязання з нею торговельних взаємин.

Румунський генеральний штаб подає ся до димісії.

З Букарешту наспіла вістка, що цілий румунський генеральний штаб подає ся до димісії. Має се бути в звязі з організацією оборони перед більшовиками. Генеральний штаб не хотів брати на себе відповідальности за евакуаційні випадки на більшовицькому фронті з причини злого стану жовнірського матеріалу.

Що каже Чорчл.

Англійський міністр війни Чорчл заявив в одній із своїх останніх промов, що Англія і антанта мусять зайняти приязне становище супроти Німеччини, бо інакше кинеть ся Німеччину в обійми більшовизму.

З СОЦІАЛІСТИЧНОГО РУХУ.

(За "Впередом").

Комуністичний рух в Голандії. Про-більшовицький рух в Голандії, який групуєт ся коло особи Війкопа, головного пропагатора в користь Ш. Інтернаціоналу в Голандії, а якого поставлено під поліційний надзір, пише голандська "Handelsblad" ось що:

Дня 3. лютого відбуло ся в Амстердамі зібранє в цілі приготування міжнародного конгресу. В зібраню взяли участь делегати комуністів Німеччини, Швейцарії, голандської Індії, Росії, Болгарії, Угорщини і Америки. Російський уряд мав жертвувати комітетові підмогу у висоті 20 мільонів. Екзекутивний комітет одержав між иншим припорученє піддержувати кожний рух і кожний страйк, який має революційний характер.

Згодом стверджено, що комуністичний Інтернаціонал числить ся з весною з новою офернзивою і що червона армія старатимє визволити польський і німецький пролетаріат. Наколи в Німеччині, або в иншому краю почне ся революція, міжнародний пролетаріат мусить бути приготуванним на великий страйк транспортних робітників. Якби капіталістичні держави хотіли інтервенувати, тоді завданам амстердамського бюро буде протиставити всі сили тієї акції для охорони пролетаріату перед несподіванками уряду.

Злука полуднево-тирольської соціал-демократії з італійською.

В Больдєєю відбула ся конференція полуднево-тирольської соціал-демократичної партії, яка порішила злучити ся з італійською соціал-демократією. Німецькі соціалісти будуть творити окрему організацію.

Товариші! Відновляйте редакцію за "Укр. Роб. Вісти" і допоможіть своїй часописі виходити два рази на тиждень!

Як дивлять ся в Росії на Лігу Націй.

МОСКВА, 11. марта. — Наближаюча ся візита комісії "Ліги Націй" до російської Росії викликає тут мало зацікавлення і дискусій. Російські провідники говорять, що Росія не має довіри до "Ліги". Лев Каменев, голова московського Союзу, говорюччї сьогодня про "Лігу Націй", сказав:

"Ліга" сканітувала. Вона втратила своє первісне значінє. Вона не містить в собі життєвих принципів, що дали б примінити ся до нового суспільного ладу, і є створена в інтересі старого імперіалізму". Згадуючи про намічену візиту "Ліги", Каменев сказав:

"Ся справа не має для нас ніякої особливої ваги. Ми не маємо нічого проти комісії з инших країв, які приходять в добрій вірі робити безсторонні розсїди. Ми не будемо робити спеціальних приготувань і не будемо устроювати бенкетів для комісії "Ліги", але поможемо їй побачити все, що захоче бачити. Однак ми жадаємо права, аби ми могли іслати свої комісії до чужих країв."

Наші гості не повинні забувати, що російський революційний мундо доперва два роки. Наша організація є нова. Франції треба було тринадцять років, щоб завести сталі відносини після її революції."

На прикінці Каменев сказав: "Як-би там не було, але становище мусить бути точно определєне. Воно буде доти непевним, доки антанта, звертаючись до Росії в торговельних справах, буде рівночасно піддержувати імперіалізм в Польщі".

Мельничанський, голова ради московських заводських союзів, є також одним з російських провідників, які отверто заявляють, що їх не интересують відвідини комісії "Ліги Націй".

Більшість освіченої опінії в Росії, о скільки се виявляють уважні спостереження, вважає теперішнє положенє російського правительствя сильнішим чим колинебудь після вибуху революції. Дехто вірить також, що економічна konieczність привневолить Европу і Росію до взаїмних уступок.

Становище Злучених Держав супроти Росії є тут предметом великого зацікавлення і ріжних здогадів.

ЗАПЕРЕЧЕНЄ ПОЛЬСЬКИХ БРЕХОНЬ.

З Москви доносять під датою 20. лютого:

Варшавські іскрові телерами шодня доносять, що радянське правительствє приготує на весну офензиву проти Польщі. Як доказ правдивости сих тверджень подаєт ся вістки, що Троцького призначено міністром комунізації, колишнього царського міністра Поліванова. Військовий міністром та царського генерала Брусілова головним командантом військ. З сею самою метою ніби то скасовано робітничі і салдатські ради та заведено дванадцятигодинний робочий день. Всі ці донесення цілком неправдиві. Троцький не є міністром комунізації, але остє, як і був, народним комісаром для військових справ. Ані Поліванов, ані Брусілов не займають ніякої публічної посади в радянській республіці. Тверджєне, що радянська республіка приготує в тім моменті офензиву, коли вона переміє одну армію за другою в робітничій армії, є недоречним. Радянське правительствє також ніколи не застановляло ся над питанням розвизання робітничих і салдатських рад, і дванадцятигодинний робочий день ніколи не заводжує в радянській республіці. Радянське правительствє не хоче зовсім оружжї розвизати не по рішених ще питань, тільки хоче мирного порозуміння.

(Із сєї заяви виходить, що в буржуазній європейській пресі, якою й ми користуємось користувати ся, багато таких ві-

сток, яких годі перевірити, чи вони правдиві, чи неправдиві). ("Шлях").

ЗАГРАНИЧНА ПОЛІТИКА СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Парижське пресове бюро повідомляє:

Голова Центрального Виконавчого Комітету й Ради Народних Комісарів на Україні звернув ся до всіх правительств з такою відозвою:

З огляду на те, що війська Денікіна й Петлюри залишили Одесу й інші частини Української Савітської Республіки, діяльність революційного комітету можна уважати скінченою і правительствена власть знову повинна перейти до рук Центрального Виконавчого Комітету й Української Ради Народних Комісарів.

Правительствє твердо буде стояти на сторожі захисту незалежности Савітської України і хоче жити в мирі зі всіма народами і країнами, яким воно предкладає аступити в торговельні і дипломатичні зносини з Україною. Українське правительствє рахує необхідним підкресити бажання мирного співжиття з Польщею і закінчення мирової умови, яка-б не суперечила з заявою Російської Савітської Республіки з дня 2. лютого.

Українське савітське правительствє не наміряєт ся переводити агресивної політики відносно сусідів, або шляхом насильств і вмишуванє у внутрішні справи инших держав намагати ся мати вплив на волю народних мас.

Як вислужник шляхотської Польщі Лівинський "парадує" у вулицях Каміньця.

Львівська "Громадська Думка" друкує донесенє з Каміньця Подільського про арештуване петлюрістських "міністрів" польськими властями в тім місті і в сїм донесенні чїтаємо між иншим слідує:

"Найбільшою сензацією було видовище, коли 12. лютого о год. 12 дня офіцер з жандармами з витягненням революційного гнава найлоднішим у вулицях міста міністра Андрія Лівинського. Мало ся вражєне, що гонять в тюрму найбільш небезпечного вломника. А се тільки з такою небудує "парадою" ведено міністра У. Н. Р. до генер. комісара волинсько-подільських кресів п. Микевича".

Як на такого паходка шляхотської Польщі, що підписав декларацию, котрою зрік ся в імені петлюрістського "уряду" східної Галичини на рік Польщі, то ся "парада" вистарчає...

ЕКОНОМІЧНА РУІНА В НІМЕЧЧИНІ.

Бездотна телеграма з Москви під датою 27. сїчня с. р., поміщена в європейських часописах, подає зміст розмови представника московських "Известій" з Радеком, який шойно вернув з Німеччини. Радек говорив, що положенє в Німеччині є критичне; продукція є майже в цілковитім застої; робітні порожні, машини пошкошені. Підчас коли Росія знищила капіталізм — в Німеччині він зїстав убитий. Текстильна (прядільна) індустрія розлетїлась в кусці, а брах топлива дає ся відчувати як ніколи перед тим. Німці бачуть свій ратунок в американській капіталі, який може відбудувати капіталізм; але чаді! Німців мусять завести, бо в Америці також капіталізм банкротує. Житє в Савітській Росії тяжке, але колиб російський робітник найшов ся в Відні або Берліні, — то він побачив би, що Савітська Росія є раєм в порівняннї з Німеччиною і Австрією, які находять ся на краю повного економічного хаосу.

Буенос Айрес, Аргентина. — Юрба з 200 оруженних селян заняла в місті Барракас в провінції Санта Фо. Вислано військє для заведення порядку.

ВІСТІ З УКРАЇНИ І ДРУГИХ КРАЇВ ЄВРОПИ.

НА КУБАНЩИНІ.

На побережжє Чорного моря в районі Туапсе оперує 12.000 повстанців під проводом пор. Бобліченка і през. кубанської ради Макаренка. Повстанці заляли Темрюк і ряд місцевостей таманського округу. Зорганізовано повстанє в старопільській губернії. Державні уряди перенесено на Крим. На границі Кубанщини поставлено кордон кубанських відділів, які не перепускають денікінців. Збігці добровольчої армії оповідають, що отаман кубанських козаків звернув ся до Денікіна з заявою, що не він тут паном, а ціла савітська Росія.

Як здавлюють селянське повстання на Волині.

"Варшавське Слово" з 15. лютого доносить про селянське повстання на Волині. Польські виславляють проти повстанців карні експедиції. Провідників повстання розстрілюють, їхні доми палють, майно забирають. Управитель ковальського округу доносить в урядовім звітном до польського лавні зборні пункти такі:

го воеводи на Волині, що тамашні селяни не допускають до урядованя ново настановлєних польських урядовців.

Усунєне української мови зі шкіл в Теревельщині.

В цілому теревельському повіті перемиєно українську викладову мову на польську, так що тепер нема ні одної української школи. Навіть в гімназії не викладають української мови як обовязкового предмету. В повіті досить українських учителів, та всі вони звільнені даремно дожидають ся покликания до служби.

"Українська" армія.

Під таким наголовком містить віденський "Укр. Прапор" слідуєючий новинку:

З авторитативних кругів доідаємо ся, що на території під владою Польщі в кількох місцях формуєт ся "українська" армія, якої загальне число під сю пору вносить ся околом 17 тисячів людей. Головні збірні пункти такі:

Львів (около 3 тисячі людей),

Ланцут, Рівне, Луцьк і Водовичі.

Союзи комуністичної молодіжи на Україні.

По цілій Україні йде організація союзів комуністичної робітничої молодіжи. В Харкові засновано центральний союз, який організував вже в місці 4 райони з 400 членами. В Чернівцях виходять часописи комуністичної молодіжи. По селах йде організація селянської молодіжи. З Харкова післано організаторів в донецький басейн.

Винниченко в Каміньці...

Таку вістку розпустив хтось в Каміньці. Поліційні органи та жандармерія шукала його по всім усядам та не нашла, бо він — спокійно сидить у Відні.

Галицькі копальні нафти.

Копальні нафти в Бориславі, що були власністю родини Шрайберів, мають перейти на власність великої акційної спілки з уділами польського уряду. Після вісток з Лондону, велике англійське товариство "Oil Company" веде переговори в цілі купна всіх галицьких нафтових копалень.